

ความวิตกกังวลอันเกิดจากข่าวสารข้อมูลการรณรงค์ เรื่องโรคเอดส์ผ่านสื่อมวลชน
ช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 : การศึกษาในแนวทัศนยะแบบองค์รวม

นางสาวอภิสร่า จันทรสุวรรณ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-582-331-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019071

INFORMATION ANXIETY FROM AID'S MASS MEDIA CAMPAIGNS
DURING 1988-1991 : A HOLISTIC APPROACH

MISS APATSARA CHANSUWAN

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate school
Chulalongkorn University

1992

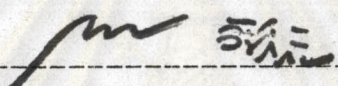
ISBN 974-582-331-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความวิตกกังวลอันเกิดจากข่าวสารข้อมูลการรณรงค์เรื่องโรคเอดส์
ผ่านสื่อมวลชนช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 : การศึกษาในแนวทฤษฎี
แบบองค์รวม

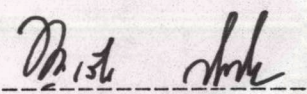
โดย นางสาวอภัสรา จันทร์สุวรรณ
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

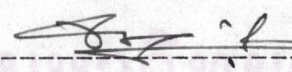

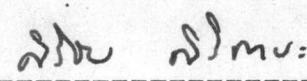
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อมีขายที่ศูนย์ขายในครอบครัวเป็นวงเป็นเดือนละครั้ง

อาภัสรา จันทรสุวรรณ : ความวิตกกังวลอันเกิดจากข้อมูลข่าวสารการรณรงค์ เรื่อง
โรคเอดส์ผ่านสื่อมวลชนช่วงปี พ.ศ. 2531-2534 : การศึกษาในทัศนะแบบองค์รวม
(INFORMATION ANXIETY FROM AID'S MASS MEDIA CAMPAINGNS DURING
1981-1991 : A HOLISTIC APPROACH อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.จุมพล รอดคำดี,
101 หน้า. ISBN 974-582-331-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบลักษณะการสร้างและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เรื่อง
โรคเอดส์ ผ่านสื่อมวลชนในประเทศไทย สาเหตุของความวิตกกังวลในหมู่สาธารณชนอันเกิดจากการ
สร้างและเผยแพร่ข่าวสารโรคเอดส์ผ่านสื่อมวลชน รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดต่อสาธารณชน
จากวิธีการสร้างและเผยแพร่ข่าวสารโรคเอดส์ผ่านสื่อมวลชนโดยใช้ความกลัวเป็นการสร้างความ
น่าสนใจ ซึ่งทำการวิจัยเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนและ เอกสาร เผยแพร่ของ
กระทรวงสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน
โดยไม่ทำการศึกษาในส่วนของคุณรู้จากแหล่งอื่นหรือปัจจัยอื่น

เมื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์แล้วพบลักษณะการสร้างข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์ รวม 7
ประการ คือ 1) สร้างข้อมูลข่าวสารในทางลบ 2) สร้างข่าวสารในลักษณะที่คล้ายคลึงกันสำหรับ
ทุกกลุ่ม เป้าหมาย 3) สร้างข่าวสารตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 4) สร้างข้อมูลข่าวสารโดยขาดการ
วางแผนและผลิตสื่อ 5) ปรากฏลักษณะของการต่อรองความหมายในข่าวสารโรคเอดส์ 6) สร้าง
ข้อมูลข่าวสารด้วยการตอกย้ำอ้างอิงถึงจำนวนผู้ติดเชื้อ 7) สร้างข้อมูลข่าวสารในลักษณะให้บทบาท
ผู้นำแก่ คุณมีชัย วีระไวทยะ ส่วนการเผยแพร่พบว่าแต่ละหน่วยงานมีข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้
การเผยแพร่ไม่สามารถทำได้ตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการเผยแพร่ผ่านสื่อ
มวลชน ลักษณะการสร้างและเผยแพร่ข้างต้นทำให้เกิดผลกระทบที่สามารถสรุปได้ 5 ประการ คือ
1) เกิดการปฏิเสธข่าวสารโรคเอดส์ 2) เกิดการแบ่งแยก เดียดฉันท์ผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อ
3) เกิดความวิตกกังวลจนเกินไป 4) เกิดความเข้าใจผิด 5) สร้างความท้อแท้สิ้นหวังแก่ผู้ติดเชื้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ อาภัสรา จันทรสุวรรณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C350326 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: MASS ANXIETY

APATSARA CHANSUWAN : INFORMATION ANXIETY FROM AID'S MASS MEDIA
CAMPAIGNS DURING 1981-1991 : A HOLISTIC APPROACH. THESIS ADVISOR :
ASSO.PROF.JOOMPOL RODCOMDEE. 101 PP. ISBN 974-582-331-7

This study examined several aspects of AID's campaigns including the construction of message design, the distribution of the messages and its impacts on the public. Data were collected from the campaign materials of Ministry of Public Health, Faculty of Public Health Mahidol University and Population and Community Development Association.

Results indicate that the design and the construction of the message are often characterized by 1) the use of negative approach ; 2) the use of package information; 3) the modification of the message to suit the situation; 4) the lack of adequate planning and media production ; 5) the compatability with the psychological theory of negotiated meaning ; 6) the use of facts and figure as a fear arousal technique ; 7) the portrayal of Mr.Meechai Viravithaya as a campaign leader.

Regarding the message distribution, the limited budget prohibited the involved organization from implementing the campaign strategies to the fullest.

Finally results also indicate that the fear arousal technique has led to the following : 1) the neglegent of other AID's related information ; 2) the discrimination against the HIV patiences ; 3) mass anxiety ; 4) the misinterpretation of the provided information ; 5) regression among HIV patiences.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... อภัสรา จันทร์สุวรรณ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
ดร.ศิริชัย ศิริกายะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ ซึ่งทุกท่านได้ให้
คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งกรุณาตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จ
สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านและขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ทุกคนในครอบครัว
ซึ่งสนับสนุนด้านการเงินและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอบพระคุณ คุณฤดี จิวาลักษณ์
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนในทุก ๆ
ด้าน รวมทั้งเพื่อนร่วมงาน และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....

กิตติกรรมประกาศ.....

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญและเหตุผลในการศึกษา.....	1
	- ปัญหาวิจัย.....	5
	- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	- ขอบเขตการวิจัย.....	5
	- ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
	- ข้อเสนอแนะ.....	6
	- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2	แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	- แนวคิดเรื่องความวิตกกังวลจากข้อมูลข่าวสาร.....	9
	- ทฤษฎีด้านจิตวิทยาสังคม.....	13
	- แนวคิดเรื่องการต่อรอง.....	17
	- แนวคิดการศึกษาแบบองค์รวม.....	21
3	ระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
	- แหล่งข้อมูล.....	27
	- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
	- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4	การสร้างข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์.....	36

5 การเผยแพร่ข่าวสารโรคเอดส์..... 72

6 ผลกระทบจากข่าวสารโรคเอดส์ในแง่ของความวิตกกังวล..... 79

7 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ..... 94

บรรณานุกรม.....

ประวัติผู้วิจัย.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย